

Banka-kanning

Oddagrein

NÓGV tykist nú benda á, at ein kanning av viðurskiftunum í sambandi við bankasamanlegging, partabrævabýti og helst eisini bankabjarging verður veruleiki. Hetta er eitt mál, sum hevur verið nógv umrøtt í Føroyum. Eitt uppskot á tingi um hetta mál er í løtuni til viðgerðar í rættarnevndini og sambært formanninum í hesi nevnd verður álit í málinum lagt fram longu mánadagin. Roknað verður við, at hetta álitid fer at fáa stóra undirtøku á tingi.

UM sama mundið, sum rættarnevndin er við at skriva sitt álit hendir tað, at danska pressan er farin at vísa stóran áhuga fyri júst hesum sama málinum, ja so stóran áhuga, at eitt tað størsta blaðið í Danmark, Jyllandsposten sunnudagin brúkar besta plássið í blaðnum, ovasta partin av allari forsiðuni til at umrøða júst hetta málið.

TAÐ forvitni isliga við hesum er, at donsk bløð higartil hava bert víst Føroyum og viðurskiftunum millum Føroyar og Danmark áhuga, tá tað galt um at húðfletta føroyingar og gera okkum til teir stóru syndararnar í øllum ólukkunum, sum hava verið seinastu árin í kjalarvørrinum á búskaparligu kreppuni. Nú tykist donsk pressa bráðdliga at vera farin at venda skjútsið móti sínum egnu tvs. móti donskum politikarum og donsku peningaverðini. Partar av donsku fjølmiðlunum eru farnir at seta spurnartekin við tær dispositionir, sum danskir politikarar og bankafólk hava gjørt í viðurskiftunum við Føroyar.

HESA broyttu gongd kunnu føroyingar bert fegnast um, tí einvísa og haturkenda herferðin frá ávisum donskum politikarum og pørtum av donsku pressuni hava skatt Føroyar og føroyingar nógv. Sjálvandi eiga vit ikki at vera eym um kritikk, sum er upp á sitt pláss, men harfrá og so til at vera niðurgjærd sum tjóð og fólk er nakað, sum eingin føroyingur við sjálvsáliti og stoltleika kann góðtaka. M.a. tí vilja tingmenn nú hava eina kanning av viðurskiftunum. Nú frættist so eisini, at stóru donsku andstöðuflokkarnir eru fyri eini kanning og eftir stendur so bert, hvat sjálvt stjórnnir fer at gera. Helst verður tað til eina kanning, og so kunnu vit so bara biða eftir úrslitunum.

VIT kunnu bert fegnast um, at donsku fjølmiðlarnir nú vilja lýsa viðurskiftini millum Føroyar og Danmark út frá einum sakligum og upplýsandi sjónarvinkli. Tað gera teir best við at lata seriøs tíðindafólk kunna seg um málini heldur enn at dansa eftir krigsspípunum hjá Kirsten Jacobsen. Hon hevur gjørt óbótaligan skaða fyri føroyingar.

Sámal Petur í Grund:

Bygnaðarbroytingar – Matrikulstovan

Eitt av teimum málunum, sum núverandi samgonga setti sær fyri, var at laga almenna sektorin til broyttu umstøðurnar í landi okkara.

Hetta var ikki bert felt í samgonguskjalið sum eitt eiti, soleiðis at danir kundir siggja, at vilji var í landinum til at minka um almennu byrðarnar, men sum ein skilagóð ætlan, ásannandi tað at ikki bar til bert at leggja øktar byrðar á skattatyngda fólk.

Onkrar av hesum ætlanum fóru fyri bakka undir figgarlógarviðgerðini, og var tað nokk skipanin við núverandi valdømunum, ið var orsök til tess.

Ein av teim bygnaðarbroytingum, sum eftir stóð, var royndin at leggja Matrikulstovuna saman við Landsverkfrøðingsstovninum.

Bygnaðarbroytingar, ella rationaliseringar, hava til endamáls at fáa meira burtur úr hvørjari einstakari krónu. Hetta kann gerast við at útnýta samanfallandi arbeidssuppgávur á ein betri hátt. Møguligar sparringar við felags hølum. Felags arbeidstólum, og so mongum øðrum viðurskiftum, sum eru samanfallandi. Møguleikin fyri at nýta minni arbeidssorku, og harvið minni fólk til uppgávurnar er

eisini til staðar, hóast tað ikki er tað, sum liggur landsstýrinum fremst í huga. Við tað, at fjølmiðlarnir sýnast at hava yvirhálað arbeidid við at kanna um møguleiki er fyri samanlegging av áðurnevndu stovnum, og tað kann or-

kymla tey sum hava sitt dagliga virki á hesum báðum stovnum, skal eg koma við hesi stuttu frágreiðing um kanningararbeidid hesum viðvíkjandi.

Tá landsstýrið setti sær fyri at kanna um grundarlag var fyri at samanleggja júst

hesar báðar stovnar, so var tað tí at vit vóru vitandi um at nakrar av uppgávunum hjá hesum báðum stovnum vóru samanfallandi. Harafturat hevur tað eydnast Matrikulstovuni at koma so langt í matrikuleringini av landinum, at bert fáar bygdir eru eftir. Arbeidid hjá stovninum er tó ikki liðugt, stórar uppgávur liggja fyri framman, men í eitt sindur broyttu líki.

Harafturat er byggivirksemið í landinum nærum einki og tí ongar ústykkingar, sum var ein týðandi inntøkukelda hjá Matrikulstovuni.

Tað, sum kannað er av landsstýrinum higartil, er hvussu stovnamir sjálvir eru innstillaðir yvir fyri tankanum. Síðani er kannað av juristum í Tinganesi, hvussu umfatandi tær neyðugu lógarbroytingarnar eru.

Eftir at kanna eru týðandi spurningar, so sum habilitetstrupulleikar, hvussu týðandi sparringar verða, hólsviðurskifti o.a.

Ein av fyrstu døgnum verður farið viðari við kanningararbeidinum, hvar stovnamir báðir eisini verða inndrignir í arbeidid. Fyrst tá vísar er um, at hetta er skilagott, fer landsstýrið at taka endaliga avgerð um samanlegging.

